

کمیته کنترل عفونت بیمارستان ولی عصر (عج)

دستورالعمل کشوری نحوه استفاده از دستکش در موقعیت های مختلف
(بر اساس آخرین دستورالعمل وزارت بهداشت درمان ۱۳۹۲)

به منظور پیشگیری از عفونت های بیمارستانی رعایت بهداشت دست یکی از ضروری ترین و مهمترین اقداماتی است که می تواند سهم به سزایی در کنترل عفونت های بیمارستانی داشته باشد، لذا به منظور تبیین موقعیت های استفاده از دستکش ، دستورالعمل جهت استفاده پرسنل به شرح زیر ابلاغ می گردد.

دربسیاری از موقعیت های زیر نیاز به استفاده از دستکش نمی باشد و علی رغم توصیه های فراوان پرسنل بیمارستان بجای رعایت بهداشت دست (هندراب یا هندواش) تمایل دارند که از دستکش استفاده نمایند ، مضاف بر این تمامی تحقیقات و دستورالعمل ها ، رعایت بهداشت دست را عامل کنترل عفونت های بیمارستانی می دانند.نه تعویض مکرر دستکش .لذا خواهشمند است به منظور صرفه جویی و اتلاف نابجای منابع بیمارستان طبق دستورالعمل زیر از دستکش استفاده نموده و مسئولین بخش ها در جهت ترویج بهداشت دست اقدام نمایند.

مثال هایی از موارد استفاده از دستکش استریل

- ۱- انجام هر گونه اقدامات جراحی
- ۲- زایمان واژینال.
- ۳- اقدامات رادیولوژیکی تهاجمی.
- ۴- برقراری راه عروقی و انجام اقدامات مرتبط به راه های عروقی(ایجاد راه وریدی مرکزی در بیماران)
- ۵- آماده نمودن محلول های تغذیه مکمل جهت انفوزیون.
- ۶- آماده نمودن داروهای شیمی درمانی جهت تزریق.
- ۷- پانسمان
- ۸- ساکشن تراشه به روش باز (یک دست کافی می باشد)

مثال هایی از موارد استفاده از دستکش تمیز

۱- تماس مستقیم با بیمار.

- ۱- احتمال قرار گرفتن در معرض خون ، مایعات بدن ، ترشحات و مواد دفعی بیمار و اشیاء و مواردی که به صورت مشهود آلوده به مایعات دفعی و ترشحات بیمار می باشد.
- ۲- تماس با غشاء مخاطی و پوست آسیب دیده بیمار.
- ۳- احتمال قرار گرفتن در معرض تماس ارگانسیم های شدیداً عفونی و خطرناک.
- ۴- احتمال قرار گرفتن در موقعیت های اورژانس یا اپیدمی.
- ۵- گذاردن و یا کشیدن آنژیوکت و ...
- ۶- گرفتن خون از بیمار.
- ۷- قطع یا بستن راه وریدی.
- ۸- کشیدن خون.
- ۹- معاینات لگنی و واژینال در بیماران.
- ۱۰- ساکشن داخل نای (ایندوتراکیال) به روش بسته

۲- تماس غیر مستقیم با بیمار.

- ۱- تخلیه مواد برگشتی از معده بیمار
- ۲- جابجایی یا تمیز کردن وسایل و تجهیزات
- ۳- جابجایی یا تخلیه پسماند ها .
- ۴- تمیز نمودن ترشحات مایعات بدن پاشیده شده روی اشیاء و یا در ضمن لکه گیری البسه

مثال هایی از مواردی که پوشیدن دستکش ضروری نمی باشد

در این موارد احتمال تماس مستقیم یا غیر مستقیم کارکنان بهداشتی درمانی با خون، مایعات بدن بیمار و یا محیط آلوده وجود ندارد.

۱- تماس مستقیم با بیمار.

- ✓ گرفتن فشار خون ، درجه حرارت و نبض بیمار.
- ✓ تزریق زیر پوستی یا عضلانی به بیمار
- ✓ لباس پوشانیدن به بیمار .
- ✓ انتقال بیمار

- ✓ مراقبت از گوش و یا چشم بیماران در صورت فقدان ترشحات
- ✓ هر گونه مراقبت از راه وریدی در بیماران در صورت عدم نشت خون.

۲- تماس غیر مستقیم با بیماران:

- ۱- استفاده از گوشی تلفن مشترک بین بیماران و کادر.
- ۲- درج گزارش در پرونده بالینی و یا چارت بالای سر بیمار.
- ۳- دادن داروی خوراکی به بیماران.
- ۴- جمع نمودن سینی غذا و یا قطع لوله تغذیه ای بیمار.
- ۵- تعویض ملحفه بیمار (در صورتی که بیمار ایزوله تماسی نباشد و یا ملحفه بیمار آلوده به ترشحات و مواد دفعی نباشد).
- ۶- گذاردن ماسک تنفسی و یا کانولای بینی به صورت غیر تهاجمی برای بیمار
- ۷- جابجایی اثاثیه بیمار.

توجه :

- ❖ استفاده از دستکش مناسب بر حسب کار خاص (دستکش معاینه) (یک بار مصرف) برای تماس با بیمار، دستکش کار برای نظافت) مد نظر قرار گیرد.
- ❖ شستن یا ضد عفونی دستها قبل از پوشیدن دستکش انجام گردد.
- ❖ از دستکش استفاده شده استفاده مجدد نگردد.
- ❖ تعویض دستکش ها در صورت پاره شدن انجام شود.
- ❖ کوتاه نگه داشتن ناخن ها برای جلوگیری از سوراخ شدن دستکش مد نظر قرار گیرد.
- ❖ دستکش استفاده شده در ظرف مناسب (سطل زباله عفونی) دفع گردد.
- ❖ شستن دست ها بلافاصله بعد از خروج دستکش انجام گردد.
- ❖ وقتی به علت استفاده از دستکش دچار حساسیت تماسی می شوید از دستکشهای غیر لاتکس استفاده کنید
- ❖ دستکش های لاتکس به برخی موادشیمیایی مثل گلو تار آلدئید (محلول های سطح بالا) نفوذ پذیر هستند و تماس با این مواد به صورت همزمان ممکن است موجب تحریک پذیری بیشتر پوست گردد